

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
SARAJEVO

Датум пријема:	05.09.2020
Логорнијијејединица:	01/01/4-16-10-763/20
Класификација одлуке:	
Редни број	Број прилога

Број: 08-02-3-286-2/20

Датум: 31.03.2020. године

Босна и Херцеговина
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Представнички дом
Комисија за финансије и буџет

Предмет: Извјештај о активностима Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине за 2019. годину, доставља се

Цијењени,

у прилогу акта достављамо вам Извјештај о активностима Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине, у три језичке верзије.

С поштовањем,

Достављено:

- Наслову
- а/а

1. *On the first day of the new year, I will make a list of my goals for the year. I will prioritize them and set specific, measurable, achievable, relevant, and time-bound (SMART) goals.*

2. *I will start each day by reflecting on my goals and the progress I have made towards them. This will help me stay focused and motivated.*

3. *I will break down my goals into smaller, manageable tasks and work on them one at a time. This will prevent me from feeling overwhelmed and allow me to make steady progress.*

4. *I will set aside time each week to review my progress and adjust my goals if necessary. This will ensure that I am staying on track and making progress towards my overall objectives.*

5. *I will surround myself with positive people who support my goals and encourage me to succeed. This will help me stay motivated and inspired.*

6. *I will take care of my physical and mental health by exercising regularly, eating healthy, and getting enough sleep. This will give me the energy and resilience needed to achieve my goals.*

7. *I will practice self-care and prioritize my well-being. This will help me stay balanced and avoid burnout.*

8. *I will be patient with myself and celebrate small successes along the way. This will help me stay positive and motivated.*

9. *I will seek out opportunities for learning and growth, such as taking classes or reading books related to my goals. This will help me develop the skills and knowledge needed to succeed.*

10. *I will reflect on my goals at the end of the year and evaluate my progress. This will help me learn from my experiences and set new goals for the following year.*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
SARAJEVO

PRIMLJENO:		07.04.2020.	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloge
03.02.3/3-16-10	763/20		

Број: 03-02-3-286-3/20

Датум: 31.03.2020. године

Босна и Херцеговина
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Дом народа
Комисија за финансије и буџет

Предмет: Извјештај о активностима Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине за 2019. годину, доставља се

Цијењени,

у прилогу акта достављамо вам Извјештај о активностима Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине, у три језичке верзије.

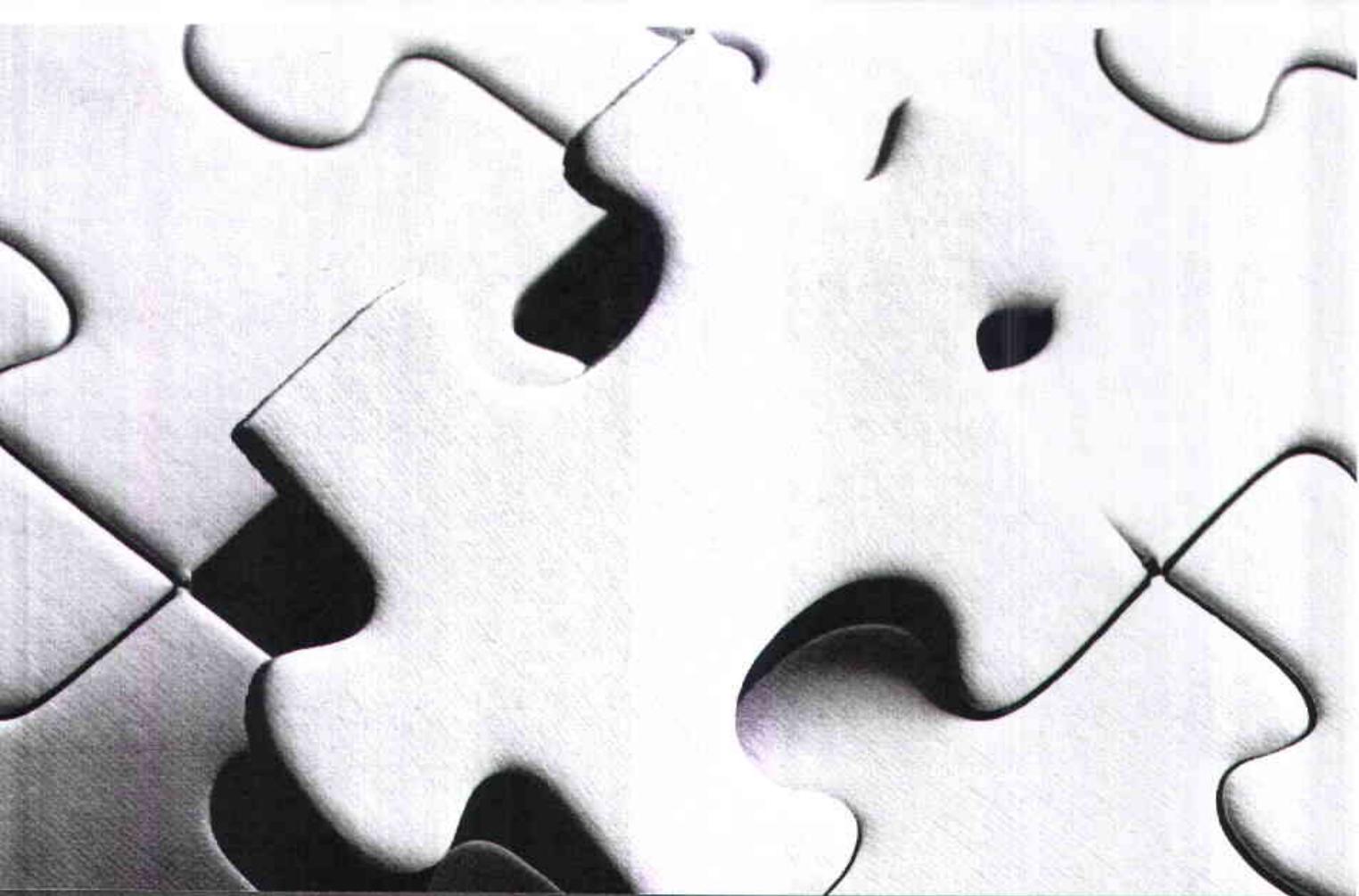
С поштовањем,

Достављено:

- Наслову
- а/а

BOSNA I HERCEGOVINA

**IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019.**

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSSNA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

THE HISTORY OF THE WELSH PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE IRISH PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE SCOTTISH PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE WALES PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE WALES PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE WALES PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE WALES PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE WALES PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE WALES PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE WALES PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

WITH A HISTORY OF
THE WALES PEOPLE

BY JAMES HENRY BREWER,
M.A., F.R.S.

IZVJEŠĆE

O AKTIVNOSTIMA UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2019. GODINU

Broj: 08-02-3-286/20

Sarajevo, ožujak 2020. godine

KAZALO

Uvod	6
Sažetak	7
O Uredu	9
Misija, uloga i mandat Ureda	9
Neovisnost	9
Mandat	10
Okvir revizije	10
Strateški plan razvoja Ureda za razdoblje 2014.-2020.	11
Uloga Koordinacijskog odbora	12
Strategija revizija	13
Kvaliteta i osnovne vrijednosti	14
Komunikacija i izvješćivanje	14
Komunikacija sa Parlamentarnom skupštinom BiH	15
Komunikacija sa javnošću	16
Rezultati provedenih revizija	18
Financijska revizija	18
Revizija učinka	20
Realizacija preporuka revizije	21
Metodologija revizije	24
Kontrola kvalitete revizije	24
Međunarodna suradnja	27
Organizacija poslovnih procesa Ureda	28
Upravljanje	28
Upravljanje rizicima	28
Osoblje	29
Financiranje	30
Privici	31
Privitak 1. – Popis institucija koje su bile predmetom financijske revizije u 2019. godini (revizija financijske 2018. godine):	32
Privitak 2. – Pregled međunarodnih aktivnosti realiziranih u 2019. godini	34
Privitak 3. – Shematski prikaz organizacije Ureda	35
Privitak 4. – Struktura uposlenih u Uredu:	36
Privitak 5. – Financijsko izvješće Ureda	38

IN MEMORIAM

DRAGAN VRANKIĆ
1955.-2019.

Uvod

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine je, kao i svake godine, na temelju članka 6. stavak 2. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, izradio izvješće o svojim aktivnostima za proteklu godinu. I ove godine, Ured je svoje obveze izvršavao profesionalno i odgovorno, ispunjavajući zacrtane ciljeve i pravovremeno obavljajući svoje zadatke.

Ipak, protekla je godina donijela brojne izazove, ali i gubitke. Najveći od njih je, svakako, ljudski gubitak nastao u listopadu 2019. kada je, nakon teške bolesti, preminuo glavni revizor Ureda, Dragan Vrankić.

Nadalje, ovu su godinu obilježile i određene specifičnosti u okruženju u kojem radi Ured, koje su Ured prisiliile da svoje prvo bitne planove, u dijelu koji se odnosio na reviziju Izvješća o izvršenju proračuna institucija Bosne i Hercegovine za 2018. godinu prilagodi novonastalim okolnostima, pri čemu je važno naglasiti da je Ured i ovaj zadatak izvršio u zakonski propisanom roku.

Ovu su godinu obilježila i nastojanja na iznalaženju stalnog smještaja Ureda, a ovo pitanje, nažalost, i dalje ostaje neriješeno.

Ipak smo nastojali da predanim i napornim radom vodimo primjerom i nadiđemo izazove koje je 2019. godina postavila pred naš Ured. Nadamo se da će godina pred nama ponuditi manje izazova, te da ćemo nastaviti svoje profesionalne obveze, kao i dosad, ispunjavati odgovorno, transparentno i efikasno.

Sažetak

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine je neovisna, profesionalna i nepolitična institucija uspostavljena s ciljem promoviranja transparentnog i odgovornog upravljanja javnim resursima putem obavljanja revizija koje se zasnivaju na principima efikasnosti, efektivnosti, ekonomičnosti i vladavini prava. Ured je neovisan i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije. Mandat za reviziju i okvir revizija koje provodi definirani su Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine. Svoj razvoj Ured temelji na ciljevima utvrđenim u Strateškom planu razvoja Ureda za reviziju za razdoblje 2014.-2020.

Ured je, u 2019. godini, izvršio finansijsku reviziju za 2018. godinu u 74 institucije. Za četiri institucije dano je mišljenje s rezervom sa skretanjem pozornosti, dok su dvije institucije dobitno mišljenje s rezervom. Pozitivno mišljenje sa skretanjem pozornosti dobitno je 55 institucija, dok je 12 institucija dobitno čisto pozitivno mišljenje. U jednom slučaju, uslijed ograničenosti opsega revizije, Ured se suzdržao od davanja mišljenja.

Tijekom 2019. godine objavljeno je pet izvješća revizije učinka. Pored toga, Ured je proveo i reviziju izvršenja proračuna institucija BiH za 2018. godinu, te izradio i mjerodavnim institucijama dostavio godišnje izvješće o glavnim nalazima i preporukama. Sukladno članku 17. Zakona o reviziji, Ured je izradio i Parlamentarnoj skupštini BiH dostavio i Dodatno revizorsko izvješće o Projektu izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine za 2018. godinu.

U cilju unaprjeđenja poslovanja institucija BiH, a sukladno temeljnim načelima revizije javnog sektora, Ured posebnu pozornost poklanja realiziranju ranijih preporuka (follow-up) i izvješćivanju o realizaciji preporuka revizije.

U svakom pojedinačnom izvještaju o finansijskoj reviziji te izvješću o reviziji izvršenja proračuna, posebna poglavila posvećuju se realiziranju preporuka iz prethodne godine. Ured za reviziju je, kroz pojedinačna izvješća finansijske revizije za 2018. godine, institucijama BiH dao 489 preporuka, dok su u izvješćima o reviziji za 2017. godinu dane 573 preporuke. Posljednjom analizom stupnja realizacije preporuka konstatirano je kako je oko 61% preporuka kod pojedinačnih institucija realizirano ili je njihova realizacija u tijeku, što je nešto viši postotak u odnosu na prethodne periode.

Realizacija preporuka revizije učinka, sukladno metodologiji i međunarodnim standardima, prati se putem izvješća o realizaciji preporuka revizije učinka. Proces praćenja izvršenja preporuka doprinosi njihovoj učinkovitijoj implementaciji. Ured je i ove godine proveo praćenje realizacije preporuka koje je obuhvatilo dva izvješća revizije učinka iz ranijih godina.

Ured, na svojoj internetskoj stranici, održava i redovito ažurira Registar preporuka danih kroz revizije koje je obavio, a koji sadrže i status realizacije za svaku pojedinačnu preporuku.

U Bosni i Hercegovini, Ured, sa ostalim institucijama za reviziju javnog sektora u BiH, surađuje kroz Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju, dok se suradnja na međunarodnoj razini uglavnom ostvaruje putem članstava u Međunarodnoj organizaciji vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI), Europskoj organizaciji vrhovnih institucija za reviziju (EUROSAI), te Mrežu vrhovnih institucija za reviziju zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU i Europskog revizorskog suda.

Ured je i u 2019. godini ulagao dodatne napore na jačanju svojih ljudskih potencijala, kao i na iznalaženju trajnog rješenja za smještaj Ureda.

2019. U BROJKAMA

74

Izvještaja o finansijskim revizijama institucija BiH

1

Godišnji revizorski izvještaj o glavnim nalazima i preporukama

1

Izvještaj o reviziji izvještaja o izvršenju budžeta institucija BiH

11

Održanih stručnih kolegija

1

Izvještaj sa sažetkom godišnjih revizijskih aktivnosti

5

Izvještaja revizije učinka institucija BiH

19

Usvojenih internih akata

20

Realizovanih međunarodnih aktivnosti

22

Provedene IT revizije u institucijama BiH

Dodatni revizorski izvještaj

O Uredu

Misija, uloga i mandat Ureda

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ured) je vrhovna revizijska institucija (u dalnjem tekstu: VRI) osnovana Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ (u dalnjem tekstu: Zakon o reviziji), kao vanjski, neovisni revizor koji revidira poslovanje institucija Bosne i Hercegovine. Kao neovisna institucija Bosne i Hercegovine počeo je sa radom 2000. godine. Sjedište Ureda je u Sarajevu. Uredom rukovodi glavni revizor koji ima dvojicu zamjenika.

Misija Ureda utvrđena Strateškim planom razvoja 2014.-2020.

Ured za reviziju je neovisna, profesionalna i nepolitična institucija uspostavljena s ciljem promoviranja transparentnog i odgovornog upravljanja javnim resursima putem obavljanja revizija koje se temelje na načelima efikasnosti, efektivnosti, ekonomičnosti i vladavini prava.

Glavni cilj Ureda je da, provedbom revizija, osigura neovisna mišljenja o izvršenju proračuna i finansijskim izvješćima, korištenju resursa i upravljanju državnom svojINOM od Vijeća ministara, proračunskih i javnih institucija u BiH, čime se doprinosi pouzdanom izvješćivanju o korištenju proračunskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i državnom svojINOM.

Ured informira odgovorne institucije i javnost o svojim nalazima i preporukama pravovremenim i javnim objavljivanjem izvješća o reviziji, te ako su relevantni, drugim oblicima informiranja.

Neovisnost

Prema Zakonu o reviziji, Ured je, u obavljanju svojih dužnosti i provođenju nadležnosti, neovisan i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije. Nadalje, Ured je nepolitičan i ne smije podržavati ili biti u vezi s bilo kojom političkom strankom.

Temeljna načela neovisnosti vrhovnih institucija za reviziju definirana su profesionalnim objavama Međunarodne organizacije vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI) i to Limskom deklaracijom (INTOSAI-P 1) i Meksičkom deklaracijom o neovisnosti vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI-P 10). Opća skupština Ujedinjenih naroda, u dva je navrata (rezolucijama A/66/209 (2011) i A/69/228 (2014)), podcrtala važnost primjene principa neovisnosti javne revizije.

Premda je neovisnost Ureda osigurana Zakonom o reviziji, ona još uvijek nije ustavno utemeljena kao što je to propisano navedenim deklaracijama.

Rezolucija Opće skupštine Ujedinjenih naroda A/69/228 (2014)

Opća skupština naglašava važnost Limske deklaracije o smjernicama o načelima revizije iz 1977. i Meksičke deklaracije o neovisnosti vrhovnih institucija za reviziju iz 2007., te potiče zemlje članice da, na način prikladan nacionalnim institucionalnim strukturama, primjenjuju načela utvrđena u navedenim deklaracijama.

¹ Službeni glasnik BiH broj 12/06.

Mandat

U okviru svog zakonskog mandata, Ured obavlja dvije osnovne vrste revizije:

Slika 1: Mandat Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine

FINANSIJSKE REVIZIJE ZAJEDNO SA REVIZIJOM USKLAĐENOSTI

- Ured, prema usvojenim revizijskim standardima, pregleda finansijska izvješća i pripadajuće račune institucija kod kojih se obavlja revizija, s ciljem procjene jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate izvršenja proračuna.
- Ured procjenjuje primjenjuju li rukovodioci institucija BiH zakone i propise, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene, ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkcije unutarnje revizije i sustav unutarnjih kontrola.
- Finansijska revizija obuhvata i IT reviziju koja podrazumijeva potporu finansijskoj reviziji u dijelu procesa koji uključuju primjenu informacijskih tehnologija (npr. javnih nabava, rashoda, prihoda i sl.).
- Ured trenutno obavlja redovnu godišnju finansijsku i reviziju usklađenosti kod 74 institucije BiH.

REVIZIJE UČINKA

- Ured ima pravo izvršiti pregled ili ispitivanje (reviziju učinka) određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti, u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti s kojim ta institucija koristi svoje resurse.
- Postojeći kapaciteti Uredu omogućavaju obavljanje pet revizija učinka na godišnjoj razini.

Okvir revizije

Nadležnost Ureda obuhvaća sve javne institucije BiH, uključujući Parlamentarnu skupštinu BiH, Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara i proračunske institucije, izvanproračunska sredstva koja mogu biti predviđena Zakonom o reviziji; sredstva koja su kao zajam ili grant za BiH međunarodna tijela i organizacije osigurali nekoj instituciji ili projektu u BiH, sredstva osigurana iz proračuna bilo kojoj drugoj instituciji, organizaciji ili tijelu, kompaniju u kojoj država ima vlasnički udio od 50% plus jednu dionicu ili više. Revizija uključuje i sve finansijske, administrativne i druge aktivnosti, programe i projekte kojima upravlja jedna ili više institucija i tijela BiH, uključujući procesuiranje i prihode od prodaje imovine, privatizacija i koncesija. Ured nije nadležan za prerevizijski uvid ili prerevizijsku certifikaciju računovodstvenih transakcija, kao dijela računovodstvenog sustava. Ured nije mjerodavan za preduzimanje bilo kakve aktivnosti, izvan onih koje se zahtijevaju Zakonom o reviziji, ako smatra da te aktivnosti nisu sukladne njegovim dužnostima, ili ako bi njihovo obavljanje sprječilo ispunjenje obveza Ureda po Zakonu o reviziji.

Strateški plan razvoja Ureda za razdoblje 2014.-2020.

Strateški plan Ureda za period 2014.-2020. predstavlja nastavak razvoja Ureda sukladno dokumentu Koordinacijskog odbora *Strateški okvir razvoja vrhovnih institucija za reviziju 2013.-2020. godina*. Strateškim planom su definirana četiri strateška cilja sa pripadajućim programima:

1. **Očuvanje i jačanje neovisnosti Ureda za reviziju;**
2. **Jačanje utjecaja revizije u društvu kroz aktivan doprinos efikasnosti, ekonomičnosti i efektivnosti javne administracije;**
3. **Jačanje institucionalnih (profesionalnih i organizacijskih) kapaciteta i**
4. **Uloga na međunarodnom planu i suradnja sa domaćim institucijama i organizacijama.**

Navedeni ciljevi predstavljaju osnovu za donošenje godišnjeg plana rada Ureda o čijoj realizaciji Ured izvješćuje putem godišnjeg izvješća o aktivnostima. Neovisnost Ureda, premda osigurana Zakonom o reviziji, još uvijek nije utemeljena u Ustavu BiH o čemu izravno ovisi i realizacija prvog strateškog cilja.

Realizaciji cilja 2 doprinosi intenziviranje suradnje sa organizacijama civilnog društva, kojima je otvorena mogućnost da, kroz svoje komentare i prijedloge, sudjeluju u planiranju revizija učinka, kao i projekt izrade komunikacijske strategije, koji Ured realizira uz potporu SIGMA-e. Ured, pored toga, nastoji, kroz primjenu inovativnih komunikacijskih mehanizama i alata (između ostalog, korištenje infografika, intenzivne objave na Twitter profilu Ureda), rad revizije učiniti dostupnim i razumljivim što široj publici.

U smislu jačanja profesionalnih i organizacijskih kapaciteta, ali i jačanja uloge na međunarodnom planu, Ured za reviziju nastavio je aktivno sudjelovati u radu Radne grupe EUROSAI-ja za IT reviziju. IT revizija je, kao strateška oblast, prepoznata i kroz Plan razvoja IT sustava za razdoblje 2016.-2020. koji je usvojio Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju.

Po pitanju realizacije ciljeva iz strateškog plana vrijedi spomenuti i provedenu reviziju učinka na temu spremnosti institucija BiH za realizaciju Ciljeva održivog razvoja, kojom se doprinosi ne samo realizaciji strateških ciljeva Ureda (ciljevi 2. i 4.), već i implementaciji Strateškog plana INTOSAI-ja, koji je doprinos revizije realizaciji ovih ciljeva postavio kao jedan od svojih prioriteta.

Ured je, kroz 2019. godinu, radio i na prilagođavanju metodologija koje primjenjuje novom INTOSAI okviru profesionalnih objava (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji od kraja 2019. godine mijenja ISSAI okvir.

S obzirom na to da postojeći Strateški plan razvoja Ureda ističe krajem 2020., Ured je, skupa s ostale tri revizijske institucije u BiH, tijekom 2019. godine bio predmetom kolegijalnog pregleda – profesionalne ocjene rada, koju organizuje SIGMA, a provodi tim eksperata sa iskustvom u različitim vrhovnim institucijama za reviziju u svijetu. Rezultati ovog kolegijalnog pregleda predstavljat će inpute za buduće strateško planiranje.

Uloga Koordinacijskog odbora

Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju (u daljem tekstu: Koordinacijski odbor) bio je fokusiran na aktivnosti utvrđene Zakonom o reviziji, Strateškim okvirom razvoja 2013.-2020., Smjernicama za aktivnosti Koordinacijskog odbora broj: 06-50-1-8-1/13 od 17. 10. 2013. godine i preporukama sadržanim u Izvešću SIGMA-e o kolegijalnom pregledu vrhovnih revizijskih institucija u BiH 2012. godine.

Djelujući u okviru nadležnosti, i tijekom 2019. godine, Koordinacijski odbor nastavio je sa provedbom koordiniranih aktivnosti:

- osiguranjem konzistentnog pristupa u aktivnostima VRI;
- implementiranjem ISSAI okvira;
- potporom izgradnji kapaciteta VRI;
- potporom osiguravanju neovisnosti VRI;
- promoviranjem vrijednosti i koristi od VRI;
- promoviranjem prevencije korupcije;
- unaprijeđenju komunikacije sa članicama INTOSAI-ja.

Znatan dio aktivnosti Koordinacijskog odbora bio je usmjeren na potporu radu radnih grupa i razmjeni profesionalnih iskustava u težnji ka osiguranju konzistentne kvalitete u reviziji.

Koordinacijski odbor je tijekom 2019. godine održao šest sjednica, od kojih četiri redovite i dvije elektronske sjednice.

Strategija revizija

Na temelju Zakona o reviziji, zahtjeva Parlamentarne skupštine i Strategije Ureda, glavni revizor svake godine, nakon konzultacija sa svojim zamjenicima, donosi godišnji plan revizije Ureda za narednu godinu. Parlamentarna skupština BiH ili parlamentarna povjerenstva mogu, u bilo koje vrijeme, zahtijevati da Ured obavi specijalnu reviziju, ali Ured odlučuje hoće li takvu reviziju obaviti.

Godišnji plan financijske revizije donosi se temeljem okvira revizije definiranog u Zakonu o reviziji. Ciklus financijske revizije se planira iz dva dijela: prethodna i završna revizija. Prethodna revizija se provodi sukladno Zakonu o reviziji i istom se obuhvata određeno razdoblje tekuće godine prije sačinjavanja financijskih izvješća za proračunsku godinu. Kroz prethodnu reviziju se, prije svega, vrši ocjena sustava internih kontrola, poslovnih procesa i procjena rizika kod subjekta revizije. Osim navedenog, u prethodnoj reviziji se subjekt revizije informira o uočenim slabostima te se sugerira njihovo otklanjanje prije konačnog sačinjavanja financijskog izvješća za proračunsku godinu. Završna revizija se provodi nakon sačinjavanja financijskih izvješća za proračunsku godinu. Po završetku završne revizije, pristupa se izradi izvješća o reviziji u rokovima propisanim zakonom.

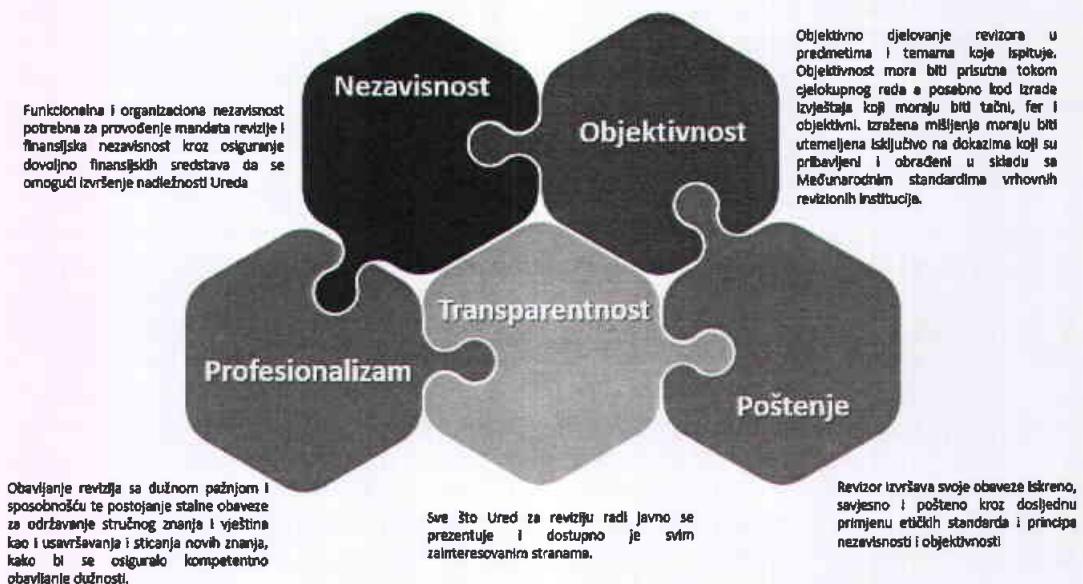
Godišnji plan revizije učinka sadrži teme koje će se, primjenom metodologije revizije učinka, obrađivati tijekom godine. Strategija Ureda jeste odabir atraktivnih i relevantnih tema, kako za građane i javnost, tako i za same institucije BiH, a sve s ciljem ekonomičnijeg, efikasnijeg i efektivnijeg funkcioniranja javne uprave. Proces odabira tema se vrši u zadnjem kvartalu tekuće godine. U procesu odabira sudjeluju svi revizori učinka. Inpute za odabir tema mogu dati i financijski revizori, menadžment Ureda, Parlamentarna skupština BiH (zahtjevima za provođenje revizija učinka), predstavnici civilnog društva, javnost i dr. Menadžment Ureda, na prijedlog operativnog menadžmenta, odobrava plan revizija za narednu godinu.

Revizija učinka kontinuirano prati rad institucija BiH, putem zvaničnih izvješća o radu, izvješća sa sjednica Vijeća ministara, Parlamentarne skupštine BiH i parlamentarnih povjerenstava i drugih zvaničnih dokumenata, putem medija i drugih izvora, s ciljem identificiranja problema u radu institucija koje mogu biti predmet revizije učinka. Svi revizori učinka su dužni u tijeku godine predložiti barem po jednu potencijalnu temu revizije učinka. Nakon što prikupe sve potrebne podatke i pripreme prijedlog teme, isti se prezentira svim revizorima učinka i svi sudjeluju u ocjenjivanju navedenog prijedloga. Ocjenjuje se mogućnost provođenja revizije, relevantnost problema identificiranog u prijedlogu, dodana vrijednost koju bi revizija mogla imati. Zatim, operativni menadžment prijedloge tema i njihove ocjene prezentira menadžmentu Ureda i predlaže teme za narednu godinu, vodeći računa da u revizijama budu zastupljene sve oblasti značajne za društvo i građane, a sve u skladu sa nadležnostima Ureda.

Kvaliteta i osnovne vrijednosti

Sustav kvalitete osnovni je dio strategije, kulture i politika koje primjenjuje Ured te je ugrađen u sve faze revizijskih i institucionalnih procesa Ureda.

Temeljne vrijednosti kojima se Ured rukovodi definirane su Strateškim planom razvoja 2014.-2020.:

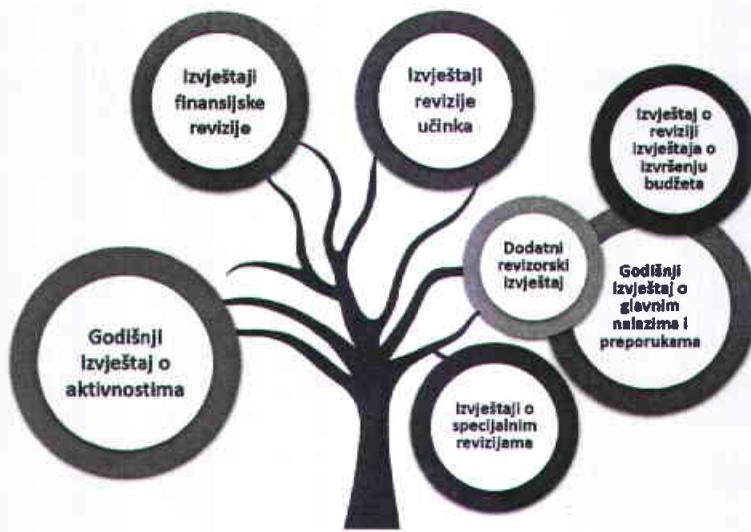
Slika 2: Vrijednosti definirane Strateškim planom razvoja Ureda 2014.-2020.

Ključni mehanizam za osiguranje poštivanja navedenih vrijednosti predstavlja primjena relevantnih etičkih zahtjeva. Neovisnost i odgovornost institucija za reviziju javnog sektora postavljaju visoke etičke standarde pred rukovodstvo i osoblje VRI. S obzirom na to da je etičko ponašanje ključna komponenta u uspostavljanju i održavanju potrebnog povjerenja i ugleda, etički kodeks je preduvjet za funkcioniranje VRI. Etički kodeks Ureda ažuriran je, sukladno revidiranom Međunarodnom standardu vrhovnih institucija za reviziju - ISSAI 30 - krajem 2019. godine. Pored ovog standarda, pri izradi novog Etičkog kodeksa korištene su i smjernice koje je objavila Radna grupa EUROSAI-ja za reviziju i etiku (TFAE), kao i međunarodne prakse i etički kodeksi VRI članica ove Radne grupe. Pored toga, konzultiran je i materijal Razvojne inicijative INTOSAI-a (IDI) pod nazivom Smjernice za primjenu ISSAI 30. Odredbe Etičkog kodeksa primjenjuju se ne samo u obavljanju poslovnih obveza, već i u privatnom životu osoblja, u situacijama koje mogu imati utjecaja ili ugroziti profesionalni integritet pojedinca, kao predstavnika Ureda, ili Ureda kao organizacije.

Pored Etičkog kodeksa, u 2019. godini je, sukladno izmjenama u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji Ureda, ažuriran i Plan integriteta Ureda.

Komunikacija i izvješćivanje

Ured o svojim aktivnostima izvješćuje sukladno Zakonu o reviziji pa, u tom smislu, Ured izrađuje sljedeća izvješća:

Slika 3: Izvješća koje Ured izrađuje prema Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine

- *Godišnje izvješće o aktivnostima* Ureda sadrži informacije o radu Ureda za prethodnu godinu, zajedno sa finansijskim izvješćem Ureda (članak 6. Zakona o reviziji);
- *Izvješća o godišnjoj finansijskoj reviziji institucija Bosne i Hercegovine* (članak 13. Zakona o reviziji);
- *Izvješća o obavljenim revizijama učinka* (članak 14. Zakona o reviziji);
- *Izvješće o reviziji godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna institucija BiH* (članak 13. Zakona o reviziji)
- *Godišnje izvješće o glavnim nalazima i preporukama iz obavljenih revizija* (članak 16. stavak 6. Zakona o reviziji)
- *Dodatno revizorsko izvješće* (članak 17. Zakona o reviziji)
- *Izvješća o specijalnim revizijama* (članak 18. Zakona o reviziji)

Sva izvješća Ureda, osim što se dostavljaju korisnicama sukladno Zakonu o reviziji, javno su, u svom cijelovitom obliku, dostupna i na internetskoj stranici Ureda.

Komunikacija sa Parlamentarnom skupštinom BiH

Suradnja parlamentata i vrhovnih institucija za reviziju predstavlja najvažniji mehanizam nadzora nad uporabom javnih sredstava od institucija izvršne vlasti. Vrhovne institucije za reviziju, sukladno zakonu i standardima struke, prikupljaju profesionalne i objektivne informacije koje parlamenti koriste kako bi se uvjerili u pouzdanost finansijskog izvješćivanja i način uporabe javnih resursa. U tom smislu, veliku ulogu u unapređenju transparentnosti i javne odgovornosti imaju mjerodavna parlamentarna povjerenstva koje, kroz svoje djelovanje, podupiru nastojanja vrhovnih revizijskih institucija i, kroz insistiranje na realizaciji preporuka i praćenje njihove realizacije, pomažu razvoju sustava odgovornosti u javnom sektoru.

Ured Parlamentarne skupštini BiH dostavlja pojedinačna izvješća o finansijskim revizijama, izvješća o obavljenim revizijama učinka, specijalnim revizijama, godišnje revizorsko izvješće o glavnim nalazima i preporukama, godišnje izvješće o reviziji izvršenja proračuna institucija BiH, kao i dodatno revizorsko izvješće. Sva ova izvješća upućuju se na adrese Zastupničkog i Doma naroda, kao i mjerodavnim povjerenstvima obaju domova.

Ured osigurava prisustvo svojih predstavnika na sjednicama parlamentarnih povjerenstava za financije i proračun, te drugih povjerenstava, prema potrebi i mandatu, kao i sjednicama domova koje na dnevnom redu imaju točke koje se odnose na rad Ureda i, u okviru svog mandata, aktivno učestvuju u njihovom radu.

U 2019. godini, suradnja s Parlamentarnom skupštinom BiH, odnosno nadležnim parlamentarnim komisijama, obilježila je zadnji dio godine, s obzirom na zastoj u njihovom formiraju.

Komunikacija sa javnošću

U skladu sa strateškim ciljevima Ureda koji, između ostalog, podrazumijevaju i jačanje utjecaja revizije u društvu kroz aktivan doprinos efikasnosti, ekonomičnosti i efektivnosti javne administracije, Ured je i ove godine nastojao rezultate svoga rada prezentirati širem krugu korisnika. Tako je, početkom 2019. godine, aktiviran službeni Twitter profil Ureda (@UredzaReviziju) kao jedan od načina putem kojeg će Ured svoju komunikaciju sa javnošću o angažmanima i aktivnostima koje provodi nastojiti učiniti interaktivnijom i dinamičnijom. Kako bi se uloga Ureda približila relevantnim ciljnim grupama, izrađena je i informativna brošura *Kratki vodič kroz Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine*.

Protekla je godina obilježena i intenzivnim aktivnostima na redizajnu i modernizaciji zvanične internetske stranice Ureda www.revizija.gov.ba koja sada nudi i sadržaje poput infografika, brošura i ostalih publikacija. Internetska stranica Ureda se redovno ažurira novim izvješćima i materijalima. Ukupan broj posjeta internetskoj stranici Ureda tijekom 2019. godine iznosio je 56.700.

Prepoznavši potrebu da komunikaciju sa relevantnim akterima unaprijedi, u smislu razvijanja mehanizama dvosmjerne komunikacije, Ured je, uz podršku SIGMA-e, u 2018. godini započeo projekt izrade komunikacijske strategije Ureda. U okviru ovog projekta, tijekom 2019.

godine održana je fokus grupe sa predstvincima subjekta revizije čiji cilj je bilo razgovarati o ulozi i radu Ureda, percepciji onoga što Ured radi, korisnosti njegovog rada i izvješća, kao i o tome ispunjavaju li aktivnosti Ureda očekivanja i je li komunikacija koju Ured trenutno ostvaruje zadovoljavajuća. Kao follow-up aktivnost održanoj fokus grupi, Ured je krajem 2019. godine izradio i svim subjektima godišnjih revizija dostavio online upitnik koji za cilj ima prikupiti povratne informacije od subjekta revizije o kvaliteti provedenih revizija. Ovaj upitnik je, ujedno, dodatna prigoda subjektima revizije za dostavljanje komentara vezanih za finansijske i revizije učinka, kao i Uredu za ostvarivanje dvosmjerne komunikacije sa relevantnim ciljnim skupinama svog rada.

Kao i prethodne godine, i 2019. je organizacijama civilnog društva (OCD) upućen poziv za konzultativni sastanak koji za cilj ima upoznavanje OCD sa godišnjima planom revizije učinka, kao i pružanje inputa Uredu identificiranjem društveno značajnih problema za koje OCD smatraju da bi mogle biti predmetom revizije učinka, uzimajući u obzir nadležnosti Ureda. Pored toga, predstavnici Ureda su, na poziv OCD-ova, u 2019. aktivno sudjelovali na desetinama konferencija, panel diskusija i drugih sastanaka.

Kad je u pitanju praćenje rada Ureda u javnosti, na intranetskoj stranici Ureda, u odjeljku namijenjenom praćenju medijskih natpisa od značaja za rad i djelovanje Ureda, postavljeno je

Kratki vodič kroz
Ured za reviziju institucija
Bosne i Hercegovine

Maj 2019. godine

Slika 4: Kratki vodič kroz Ured za reviziju Institucija BiH

ukupno 790 članaka ili priloga iz tiskanih ili elektronskih medija. Od toga, u njih oko 150 se izravno spominju aktivnosti Ureda.

Rezultati provedenih revizija

Financijska revizija

Ured je, u 2019. godini, izvršio financijsku reviziju za 2018. godinu u 74 institucije. Od revidirane 74 institucije, Ured je za dvije institucije dao mišljenje s rezervom na usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima, za četiri mišljenja s rezervom sa skretanjem pozornosti – od kojih su dvije dobile mišljenje s rezervom i na usklađenost sa zakonima i propisima i na financijska izvješća, a dvije na financijska izvješća, 55 pozitivnih mišljenja uz skretanje pozornosti te 12 čisto pozitivnih mišljenja. U jednom slučaju, uslijed ograničenosti opsega revizije, Ured se suzdržao od davanja mišljenja. Ukupno izvršenje proračuna revidiranih institucija za 2018. godinu iznosilo je 935.014.410 KM.

Odsjek za IT poslove je aktivno sudjelovao u procesu završne financijske revizije za 2018. godinu. Sa aspekta IT revizije i podrške IT revizora procesu završne financijske revizije, revidirane su 22 institucije.

Usporedbom danih mišljenja za posljednje dvije godine možemo zaključiti da se broj institucija koje su dobile čisto pozitivno mišljenje neznatno smanjio (2017. godine 13, a 2018. godine 12 institucija), kao i broj pozitivnih mišljenja sa skretanjem pozornosti u 2018. godini (za 2017. godinu 56 institucija dobiti je navedeno mišljenje, a za 2018. godinu 55 institucija). Mišljenja s rezervom uz skretanje pozornosti 2018. godine ostaju na istoj razini (4 institucije), dok je broj mišljenja s rezervom povećan za dvije (u 2017. godini nije bilo mišljenja s rezervom, a u 2018. godini 2 institucije). Negativnih mišljenja u promatrane dvije godine nije bilo, a suzdržavanje od mišljenja u obje godine dobila je jedna institucija.

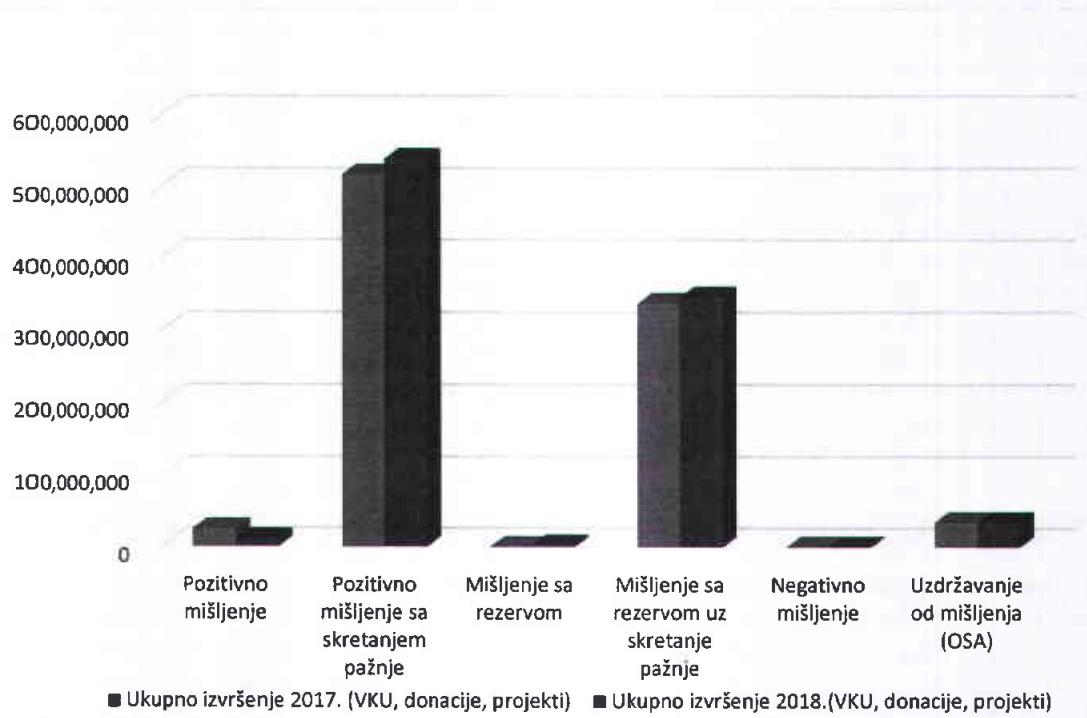
Struktura danih mišljenja institucijama BiH sa izvršenjem proračuna te udjela mišljenja u odnosu na ukupno izvršenje proračuna za 2017. i 2018. godinu prikazana je tablično i grafički:

Red. Br.	Mišljenje revizora	Broj institucija	Ukupno izvršenje 2017. (VKU, donacije, projekti)	Udio u izvršenju ukupnog proračuna institucija (%)
1	Pozitivno mišljenje	13	25,247,038	2.76
2	Pozitivno mišljenje sa skretanjem pozornosti	56	517,292,904	56.47
3	Mišljenje sa rezervom	0	0	0.00
4	Mišljenje sa rezervom uz skretanje pozornosti	4	338,656,008	36.97
5	Negativno mišljenje	0	0	0.00
6	Uzdržavanje od mišljenja (OSA)	1	34,782,464	3.80
Ukupno		74	915,978,414	100

Tablica 1: Pregled danih mišljenja institucijama BiH sa izvršenjem proračuna za 2017. godinu

Rед. Br.	Mišljenje revizora	Broj institucija	Ukupno izvršenje 2018. (VKU, donacije, projekti)	Udio u izvršenju ukupnog proračuna institucija (%)
1	Pozitivno mišljenje	12	10.831.680	1,16
2	Pozitivno mišljenje sa skretanjem pozornosti	55	538.896.361	57,64
3	Mišljenje sa rezervom	2	3.088.670	0,33
4	Mišljenje sa rezervom uz skretanje pozornosti	4	347.240.483	37,14
5	Negativno mišljenje	0	0	0,00
6	Uzdržavanje od mišljenja (OSA)	1	34.957.216	3,74
	Ukupno	74	935.014.410	100

Tablica 2: Pregled danih mišljenja institucijama BiH sa izvršenjem proračuna za 2018. godinu

Grafikon 1: Usporedba danih mišljenja u odnosu na visinu proračuna za 2017. i 2018. godinu

Pregled institucija koje su bile predmetom finansijske revizije u 2019. godini (revizija finansijske 2018. godine) dan je u privitku 1. ovog Izvješća.

Revizija učinka

Tijekom 2019. godine objavljeno je pet izvješća revizije učinka. Riječ je o sljedećim izvješćima:

- *Upravljanje troškovima prijevoza uposlenih u institucijama BiH*
- *Pravna zaštita u postupcima javnih nabava pred Uredom za razmatranje žalbi BiH*
- *Sigurnost proizvoda i integracije u EU*
- *Spremnost institucija da odgovore na preuzete obveze iz Programa održivog razvoja do 2030. godine*
- *Praćenje realizacije preporuka revizije učinka za izvješća objavljena u 2015. godini i to: Energetska efikasnost u institucijama BiH i Uspostava javnih unutarnjih finansijskih kontrola u institucijama BiH.*

U izvješću „**Upravljanje troškovima prijevoza u institucijama BiH**“ zaključeno je da na razini institucija BiH nije uspostavljen jednoobrazan, transparentan postupak ostvarivanja prava na naknadu troškova prijevoza uposlenih u institucijama BiH koji pravovremeno evidentira nelogičnosti i otklanja greške i sumnje u mogućnost zloporaba i osigurava ekonomičnu i racionalnu potrošnju javnih sredstava.

Provadena studija revizije učinka na temu: „**Pravna zaštita u postupcima javnih nabava pred Uredom za razmatranje žalbi BiH**“, je pokazala da URŽ nije iskoristio sve mogućnosti koje mu stoje na raspolaganju da bi osigurao kvalitetnu pravnu zaštitu u svim slučajevima rješavanja žalbi u postupcima javnih nabava.

Potreba za unaprjeđenjem efikasnosti URŽ-a u pružanju kvalitetne pravne zaštite u postupcima javnih nabava neminovno sejavlja zbog toga što žalbe zaustavljaju postupke javnih nabava, a to ima ili može imati posljedice za građane, javnu upravu ili privredu u BiH. Potreba za unaprjeđenjem efikasnosti se neminovno javlja i zbog očekivanja ugovornih tijela i ponuđača u BiH koja su usmjerena na što kvalitetniju pravnu zaštitu u postupcima javnih nabava.

Nalazi i zaključci do kojih se došlo revizijom „**Sigurnost proizvoda i integracije u EU**“ ukazuju da se propisi o sigurnosti proizvoda ne donose u predviđenim rokovima, te da BiH značajno zaostaje za zemljama u okruženju kada je u pitanju usklađivanje propisa o sigurnosti proizvoda sa propisima EU.

Provadena revizija „**Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz Programa održivog razvoja do 2030. godine**“ ukazala je da u četverogodišnjem razdoblju, od 2015. godine kada je Agenda 2030 usvojena do danas, u BiH nisu osigurane temeljne prepostavke za provedbu obveza iz ove Agende. Institucije BiH nisu iskoristile proteklo vrijeme na pravi način i čini se da je potrebno poduzeti ubrzane aktivnosti kako bi BiH, u konačnici, ispunila preuzete međunarodne obveze. U izvješću je zaključeno je da je nužan ozbiljniji i efikasniji pristup institucija BiH na izradi prepostavki za provedbu Ciljeva održivog razvoja.

Izvješće o **praćenju realizacije preporuka revizije učinka** za dva izvješća revizije učinka objavljena u 2015. godini „Energetska efikasnost u institucijama BiH“ i „Uspostava javnih unutarnjih finansijskih kontrola (PIFC-a) u institucijama BiH“ je pokazalo da su institucije poduzimale značajne aktivnosti na realizaciji danih preporuka. Više o realizaciji preporuka revizije učinka nudi poglavje u nastavku.

Realizacija preporuka revizije

U cilju unaprjeđenja poslovanja institucija BiH, a sukladno temeljnim načelima revizije javnog sektora, Ured obvezno u izvješćima o reviziji, sukladno nalazima revizije, daje preporuke za otklanjanje nepravilnosti i slabosti koje su konstatirane u procesu revizije. Revizija u utvrđenim nepravilnostima traži njihov uzrok koji nastoji otkloniti davanjem preporuka. Cilj revizije nije samo isticanje nepravilnosti i nedostataka, već preventivno djelovanje kako se uočene greške i nepravilnosti ne bi u budućnosti ponavljale. Preporukama revizori ukazuju na nužne promjene u postupanju institucija BiH kako bi njihovo poslovanje bilo sukladno regulatornom okviru te kako bi se upravljanje javnim sredstvima provodilo na ekonomičan, efikasan i efektivan način. Stoga Ured posebnu pozornost poklanja realizaciji ranijih preporuka (follow-up) i izvješćivanju o realizaciji preporuka revizije. Ocjena stupnja realizacije preporuka se temelji na dobrom poznavanju rada subjekta revizije, svim aktivnostima koje je subjekt revizije poduzeo na realizaciji dane preporuke i unaprjeđenju poslovanja, vremenskom trajanju procesa realizacije te ukupnom odnosu subjekta revizije prema danim preporukama i stavovima revizije. Praćenje se fokusira na to realiziraju li subjekti revizije opažanja i preporuke revizije na odgovarajući način, odnosno na to jesu li identificirani nedostaci otklonjeni, a ne na to jesu li navedene preporuke usvojene.

Kroz procedure za naknadno praćenje realizacije preporuka subjektu revizije se omogućuje da dostavi informacije o poduzetim korektivnim mjerama radi nadilaženja slabosti i nedostataka identificiranih u izvješću o reviziji ili obrazloženje zašto korektivne mjere nisu poduzete. Praćenje preporuka i analiza mjera poduzetih na temelju danih preporuka revizorima, izvršnoj vlasti i Parlamentarnoj skupštini BiH osigurava povratne informacije o efektima provedenih revizija.

Ured, u tom smislu, na svojoj internetskoj stranici održava i redovno ažurira registar preporuka danih kroz revizije koje je obavio, a koji sadrži i status realizacije za svaku pojedinačnu preporuku danu u procesu finansijskih i revizija učinka.

Realizacija preporuka finansijske revizije

Ured je, kroz pojedinačna izvješća finansijske revizije za 2018. godinu, institucijama BiH dao **489 preporuka**, dok su u izvješćima o reviziji za 2017. godinu dane 573 preporuke. Posljednjom analizom stupnja realizacije preporuka konstatirano je kako je oko 61% preporuka kod pojedinačnih institucija realizirano ili je njihova realizacija u tijeku, što je nešto viši postotak u odnosu na prethodna razdoblja. Pri korištenju izračunatog postotka realizacije preporuka ističemo da je potrebno uzeti u obzir činjenicu kako sve preporuke nemaju istu težinu i značaj tako da, ukoliko se to zanemari, postotak realizacije preporuka ponekad može dovesti do pogrešnih zaključaka.

U Izvješću o reviziji Izvješća o izvršenju proračuna institucija BiH za 2017. godinu dano je **49 preporuka**, a provedenom revizijom istog izvješća za 2018. godinu konstatirano je kako je od tog broja, devet preporuka realizirano, za 12 preporuka je ocijenjeno kako je njihova realizacija u tijeku, 27 preporuka nije realizirano, dok za jednu preporuku nije bilo moguće dati ocjenu realizacije. Uzimajući u obzir navedeno, postotak realizacije preporuka uključujući i preporuke u tijeku, iznosi oko 43%.

Glavni nalazi i preporuke finansijske revizije za 2018. godinu obrađuju 24 pitanja sustavne prirode. Što se tiče implementacije preporuka iz Izvješća o glavnim nalazima i preporukama za 2017. godinu, većina njih uglavnom nije realizirana. Značajan broj preporuka koje se ponavljaju niz godina, a koje su pretežno sustavne prirode kao što su pitanje statusa državne imovine, popisa sredstava i obveza, tehničkog mandata imenovanih osoba, stupnja razvoja sustava finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije, policijskog dodatka, javnih nabava, višegodišnjih kapitalnih ulaganja, ugovora o djelu, transparentnosti procesa upošljavanja, IT sustava i dr. još uvijek nije realiziran. Smatramo kako bi realizacijom danih sustavnih preporuka došlo do poboljšanja općeg ambijenta u kojem

funkcioniraju institucije BiH, što bi trebalo imati izravan utjecaj na racionalnije i odgovornije postupanje sa javnim sredstvima, povećanje stupnja vladavine prava, transparentnost i efikasnosti u radu institucija BiH.

Analizirajući dane preporuke i njihovu realizaciju kroz više godina, može se konstatirati kako se uglavnom realiziraju preporuke za čiju realizaciju je nužno djelovanje same institucije kojoj je preporuka i dan. Određene aktivnosti se poduzimaju i za preporuke za čiju realizaciju je potrebno djelovanje ili koordinacija više institucija, ali one još uvijek nisu provedene u mjeri dostatnoj da bi se preporuke mogle smatrati realiziranim. Također, broj realiziranih preporuka je veći kod manjih proračunskih korisnika koji, načelno, imaju dosta jednostavnije procese poslovanja i raspolažu s manjim proračunom, za razliku od većih proračunskih korisnika koji imaju složeniju organizacijsku strukturu, veći broj uposlenih i troše značajna finansijska sredstva u svom poslovanju. Pored toga, kod većih proračunskih korisnika procesi poslovanja su raznovrsniji i složeniji, a često realizacija preporuka zavisi od više subjekata i zahtjeva donošenje sustavnih rješenja viših razina vlasti.

U cilju povećanja stupnja odgovornosti u provedbi preporuka, nužna je veća uključenost kako zakonodavne tako i izvršne vlasti.

Realizacija preporuka revizije učinka

Realizacija preporuka revizije učinka, prema metodologiji i međunarodnim standardima, prati se putem izvješća o realizaciji preporuka revizije učinka. Proces praćenja izvršenja preporuka doprinosi njihovoj učinkovitoj implementaciji. Imajući u vidu značaj i potencijal koji preporuke imaju za promjenu stanja u revidiranim oblastima, Ured svake godine provodi jedno praćenje realizacije preporuka koje obuhvata dva ili više objavljenih izvješća iz prethodnih godina.

U protekle četiri godine, realizacija preporuka je praćena za ukupno 14 izvješća revizije učinka, objavljenih u 2013., 2014. i 2015. godini. Ukupno su dane 134 preporuke, a njihova provedba u postotcima je predstavljena u narednoj tablici.

Ocjena realizacije	Realizacija preporuka za 14 izvješća čija je realizacija praćena u razdoblju 2016. – 2019.	
	Broj preporuka	Stupanj realizacije
Realizirano	16	12%
Djelomično	59	44%
Početne aktivnosti	50	37%
Nisu poduzete aktivnosti	9	7%
Ukupno	134	100%

Tablica 3: Pregled realizacije preporuka revizije učinka za 14 izvješća objavljenih u 2013., 2014. i 2015. godini

Kako se vidi iz tablice, više od polovine danih preporuka revizije učinka je djelomično ili u cijelosti realizirano čime su stvorene pretpostavke ili ostvarena određena poboljšanja u revidiranim oblastima. Za ostale dane preporuke, aktivnosti su uglavnom u početnoj fazi realizacije, od čega za manji broj preporuka još uvijek nisu poduzete nikakve aktivnosti na njihovoj realizaciji.

U 2019. godini, predmetom praćenja bile su preporuke iz izvješća revizije učinka objavljenih u julu i avgustu 2015. godine: „Energetska efikasnost u institucijama BiH“ i "Uspostava javnih unutarnjih finansijskih kontrola (PIFC-a) u institucijama BiH":

Pregled realizacije preporuka za izvještaj
„Energetska efikasnost u institucijama BiH“

8 PREPORUKA

Pregled realizacije preporuka za izvještaj
„Uspostava javnih internih finansijskih
kontrola (PIFC-a) u institucijama BiH“

16 PREPORUKA

Slika 5: Pregled realizacije preporuka za izvješća revizije učinka „Energetska efikasnost u institucijama BiH“ i „Uspostava javnih unutarnjih finansijskih kontrola (PIFC-a) u institucijama BiH“

Metodologija revizije

Metodologija rada finansijske revizije Ureda oslanja se na Vodič za finansijsku reviziju koji teorijski opisuje postupke revizije. Metodologija finansijske revizije kronološki prikazuje procedure i postupke u svim fazama revizije, počev od propisa vezanih za prihvatanje angažmana, planiranje revizije, te izvršenje revizije i izvještavanja o obavljenim revizijama, kao i odlaganje dokumentacije. Sve procedure su uskladene sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). S obzirom na to da se ovi standardi kontinuirano ažuriraju, i naša metodologija revizije podliježe izmjenama i predstavlja „živu materiju“ koju stalno dopunjavamo i dorađujemo.

Primjena nove metodologije za finansijsku reviziju vezana je za ciklus revizija počev od 2016. godine. Ključni koncept nove metodologije predstavlja pristup reviziji koji se temelji na riziku i oslanjanju na unutarnje kontrole subjekta revizije, čime se revizija fokusira na značajne rizike i ključna pitanja što doprinosi manjem opsegu potrebnog detaljnog testiranja u slučaju da unutarnje kontrole subjekta revizije dobro funkcionišu. Također, jednom dokumentiran proces revizije, sukladno ovom pristupu, omogućava korištenje istih dokumenata koji se ažuriraju u narednom ciklusu revizije, što čini proces revizije efikasnijim i štedi resurse za reviziju.

Također, metodologija finansijske revizije je izmijenjena za ciklus revizija za 2018. godinu kada su, sukladno izmijenjenim standardima izvješćivanja, u izvješćima finansijske revizije unesena poglavila o „ključnim pitanjima revizije“ za subjekte revizije koji imaju najveći udio u proračunu institucija BiH, što doprinosi boljem razumijevanju naših izvješća o finansijskoj reviziji. Naime, ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvješća tekućeg razdoblja i tim se pitanjima bavimo u kontekstu revizije finansijskih izvješća kao cjeline i pri formiranju mišljenja, s tim da o tim pitanjima ne dajemo posebno mišljenje.

U 2019. godini vršene su aktivnosti na unaprjeđenju metodologije IT revizije kroz pripremu novog priručnika za IT reviziju.

Temelj metodologije rada revizije učinka čine: ISSAI standardi revizije učinka, Vodič za reviziju učinka i Vodič za osiguranje kvalitete u reviziji učinka. Ured, prema postojećim standardima i vodičima, ima namjeru nastaviti razvijati posebne procedure za svaku važnu fazu revizije učinka.

Kontrola kvalitete revizije

Kvaliteta rada Ureda je od suštinskog značaja za njegovu reputaciju kao neovisne, nepristrane i profesionalne institucije. Kako bi osigurao kvalitetu svojih revizija, Ured je razvio vlastiti sustav kontrole kvalitete u namjeri usklađivanja sa relevantnim i primjenljivim standardima. Sustav kontrole kvalitete temelji se na smjernicama i zahtjevima Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Cilj sustava kontrole kvalitete je pružiti razumno uvjerenje o tome da:

- Ured i njegovo osoblje postupaju sukladno standardima revizije i primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima; i da
- izvješća Ureda budu primjereni danim okolnostima.

Kvaliteta naših proizvoda i procesa osigurava se prvenstveno profesionalnošću i stručnošću našeg osoblja zbog čega značajne napore ulažemo u prijem kvalificiranih kadrova i njihovo stalno obrazovanje. Rukovodioci revizije i revizorski tim su zajedno odgovorni za kvalitetu procesa revizije. Menadžment Ureda ima konačnu upravnu odgovornost.

Kvaliteta finansijske revizije osigurava se putem obveznih koraka u procesu revizije, koji su podržani metodologijom rada finansijske revizije. Ovi koraci obuhvaćaju različite faze u procesu revizije (planiranje, izvršenje i izvješćivanje). Za svaku fazu revizije pripremljene su interne radne

instrukcije, naputci i kontrolne liste. Sustav kontrole kvalitete sastoji se od kontrole kvalitete i monitoringa kontrole kvalitete.

Kontrola kvalitete tijekom procesa finansijske revizije obavlja se na razini revizorskog tima za svaku reviziju i u svim fazama revizije. Ova kontrola je temeljna razina sustava kontrole kvalitete u Uredu jer osigurava kontrolu kvalitete tijekom samog procesa revizije. Kontrola kvalitete uključuje politike i procedure koje u momentu izvođenja revizije osiguravaju da je proces revizije izvršen sukladno standardima revizije, pravilima i procedurama. Vrši se na način da vođa tima obavlja kontrolu članova tima, a rukovoditelj revizije kontrolira rad vođa tima i članova revizorskog tima. Ona podrazumijeva tzv. „ispravno postupanje iz prve“ (eng. getting it right first time) s obzirom da su revizijske procedure i procedure kontrole kvalitete uključene u operativni rad revizora u svim fazama revizije (planiranje, izvršenje i izješćivanje). Glavni revizor prenosi ovlasti za obavljanje revizije određenih subjekata revizije rukovoditelju revizije koji je u pravilu ovlašteni revizor sa značajnim iskustvom u reviziji i koji je odgovoran za cijelokupan proces revizije kod dodijeljenih mu subjekata revizije. Za svaku pojedinačnu reviziju formira se tim revizora kojeg čine vođa tima i članovi tima. Revizorski timovi dodjeljuju se rukovoditelju revizije, a rukovoditelj revizije organizira, vodi i nadzire rad svih timova koji su u njegovoj nadležnosti.

Nepostojanje odgovarajućeg softvera za upravljanje revizijskim aktivnostima koji pruža mogućnosti elektronskog odobravanja dokumenata, preuzimanje narednih dokumenata nakon odobravanja prethodnih i vidljivih tragova ispravaka (intervencija) u znatnoj mjeri otežava ovu prvu razinu kontrole kvalitete. Kao prijelazno rješenje, do uspostave softvera za praćenje procesa revizije (Audit Management System), Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete je propisao elektronsko praćenje procesa revizije putem foldera za reviziju u postojećem Windows programu sa odgovarajućim pravima za pristup ovim folderima.

U svezi s uspostavom softvera za praćenje procesa revizije, urađene su inicijalne, početne aktivnosti koje se odnose na analizu sustava u europskim VRI, istraživanje cijena, donatora i tehnologije za uvođenje ovakvog softvera.

Monitoring kvaliteta obavlja se putem neovisnog internog pregleda („vrućeg pregleda“) i osiguranja kvaliteta („hladnog pregleda“).

Vrući pregled je kontrola koja se provodi u tijeku revizije te, shodno tome, omogućava vršenje korekcija u revizijskim aktivnostima neposredno u tijeku ciklusa revizije ili prije nego što izješća o reviziji postaju konačna. Tijekom 2019. godine, svi nacrti izješća o finansijskoj reviziji za 2018. godinu bili su predmet neovisnog internog pregleda od strane onih koji nisu sudjelovali u procesu revizije. Ovom kontrolom dana je dodana vrijednost izješćima o reviziji, s obzirom na izvršene korekcije u tekstu izješća koji se tiču nalaza i preporuka revizije, te usklađenosti samog izješća sa usvojenim modelom izješća.

Hladni pregled je kontrola koja se provodi nakon obavljene revizije i podrazumijeva neovisnu procjenu procedura kontrole kvalitete i neovisnog internog pregleda radi unaprjeđenja cijelokupnog procesa revizije. Ovu kontrolu kvalitete vrši osoba, ili tim, koja nije sudjelovala niti u procesu revizije koja je predmetom pregleda niti u neovisnom internom pregledu. Osiguranje kvalitete predstavlja isključivo hladni pregled. Rezultati hladnog pregleda se mogu primjeniti u budućem razdoblju, tj. u narednim revizijama. Funkcija osiguranja interne kvalitete revizije („hladni pregled“) povremeno se obavlja za odabrani uzorak obavljenih revizija od strane onih koji nisu sudjelovali u procesu revizije, pri čemu se ocjenjuje dizajn i rad sustava kvalitete revizija Ureda.

Sukladno ISSAI 140 (Kontrola kvalitete za VRI), Ured kontinuirano vrši rotaciju revizorskog osoblja s ciljem umanjenja rizika od zbližavanja sa organizacijom koja se revidira, kao i rizika ugrožavanja profesionalnog skepticitizma revizora uslijed dugogodišnjeg angažmana kod istog subjekta. Rotacija se vrši nakon 3 do 5 godina angažmana na reviziji jedne institucije.

Prema ISSAI standardima, pitanje kvalitete **revizije učinka** mora biti integrirano u cjelokupan proces revizije, od strateškog planiranja pa sve do praćenja realizacije preporuka izvješća o reviziji. Ured je, tijekom posljednjih godina, usmjerio aktivnosti na jačanje funkcije kontrole kvalitete revizije učinka pa je, sukladno takvom opredjeljenju, oformio poseban odjel za kontrolu kvalitete revizije učinka. Tijekom 2019. godine obavljena je kontrola kvalitete za pet izvješća revizije učinka. Provedene aktivnosti, osim analize i davanja komentara na nacrte izvješća, prije njihovog dostavljanja revidiranim institucijama, podrazumijevale su i aktivnosti kontrole kvalitete vezane za ukupan proces provedenih revizija, posebno u fazi pripreme planova rada nakon provedenih predstudijskih istraživanja.

Kontrola kvalitete revizije učinka je proces koji je potrebno kontinuirano nadograđivati kako bi se zadržala visoka razina kvalitete objavljenih izvješća revizije učinka. Poduzimanjem aktivnosti i jačanjem procesa kontrole kvalitete revizije učinka, Ured osigurava da nalazi i poruke koje daje kroz izvješća revizije učinka budu aktualni, usmjereni ka rješavanju problema u funkcioniranju institucija BiH i unaprjeđenju kvalitete života građana BiH.

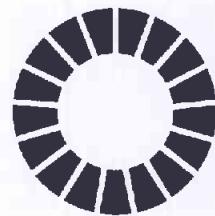
Međunarodna suradnja

Jedan od strateških ciljeva Ureda za tekuće strateško razdoblje jeste i jačanje uloge Ureda na međunarodnom planu i suradnja sa domaćim institucijama i organizacijama. Stoga Ured ohrabruje svoje osoblje da sudjeluje u međunarodnim aktivnostima jer iste pružaju mogućnosti za razvoj, edukaciju i istraživanje međunarodnih dobroih praksi, kao i akumulaciju znanja i povećanje kvalitete revizija koje Ured provodi.

Međunarodnu suradnju Ured uglavnom ostvaruje putem članstava u Međunarodnoj organizaciji vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI) i Europskoj organizaciji vrhovnih institucija za reviziju (EUROSAI). Suradnja između vrhovnih institucija za reviziju zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU i Europskog revizorskog suda (ECA) odvija se u okviru Mreže vrhovnih institucija za reviziju zemalja kandidata i potencijalnih kandidata i ECA-e. Aktivnosti unutar Mreže odvijaju se sukladno planu rada Mreže (postojeći plan pokriva razdoblje 2018./2020.) Časnici za vezu vrhovnih institucija za reviziju Mreže svoje godišnje sastanke održavaju na marginama redovitih godišnjih sastanaka časnika za vezu Kontaktnog odbora (vrhovnih institucija za reviziju zemalja EU i ECA-e) – na kojima sudjeluju u svojstvu promatrača. Na ovim sastancima analizira se realizacija plana rada, potrebe za njegovom izmjenom, kao i usvajanje planova za buduće razdoblje.

Pored aktivnosti koje se provode u okvirima navedenih članstava, Ured, na vlastitu inicijativu, realizira radne posjete uredima za reviziju drugih zemalja, a s ciljem razmjene iskustava, dobroih praksi i profesionalnog razvoja osoblja Ureda. Ured redovito prati i sudjeluje i na ostalim relevantnim obukama iz oblasti revizije javnog sektora, poput obuka koje organizira Centar za izvrsnost u financijama iz Ljubljane (CEF).

INTOSAI je, u svom Strateškom planu 2017.-2022., kao potporu provedbi utvrđenih strateških ciljeva, definirao pet međusektorskih prioriteta od kojih Međusektorski prioritet 2 glasi: Doprinos praćenju i pregledu Ciljeva održivog razvoja u kontekstu specifičnih nastojanja svake države u ostvarivanju održivog razvoja, kao i u kontekstu mandata svake od vrhovnih revizijskih institucija. Kao članica INTOSAI-ja, te sukladno strateškom cilju jačanja uloge Ureda na međunarodnom planu, Ured je svoj doprinos ovoj globalnoj obvezi dao kroz provedbu revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz Programa održivog razvoja do 2030. godine“ koja je objavljena u 2019. godini.

Slika 6: Ciljevi održivog razvoja

Od međunarodnih aktivnosti realiziranih u 2019. godini izdvajamo sljedeće:

- 1. *EUROSAI-AFROSAI seminar na temu razmjene iskustava iz revizija Ciljeva održivog razvoja (SDGs)*: Na poziv Vrhovne institucije za reviziju Portugala, Ured je aktivno sudjelovao ovom seminaru te je predstavnica Ureda prezentirala iskustva iz provedene revizije učinka o spremnosti institucija BiH za provedbu Ciljeva održivog razvoja;
- *Stručni sastanak na temu materijalnosti u reviziji usklađenosti*: Ured je, u svojstvu organizatora i domaćina, organizirao stručni sastanak uz prisustvo predstavnika finansijske i revizije usklađenosti ureda za reviziju zemalja regije.
- *Okrugli sto „Prakse izvješćivanja kojima se povećava utjecaj revizije“*: na poziv SIGMA-e, predstavnici Ureda su prezentirali izazove u pogledu utjecaja revizije i implementacije preporuka revizije kroz prizmu različitih relevantnih aktera.
- *XXIII. Kongres INTOSAI-ja*: kao punopravni član INTOSAI-ja, Ured je sudjelovao u radu XXIII. Kongresa ove organizacije.

Pregled međunarodnih aktivnosti realiziranih tijekom 2019. godine dan je u privitku 2. Izvješća.

Organizacija poslovnih procesa Ureda

Struktura Ureda uređena je na način na koji se, u najvećoj mjeri, uspješno i efikasno obavljaju poslovi iz nadležnosti Ureda. Unutrašnja aktivnost Ureda obilježena je nizom poslova koji su imali za cilj unaprjeđenja internih procedura i pojedinačnih akata koji se odnose na prava, dužnosti i odgovornosti uposlenika, jačanje discipline, te stvaranje boljeg pozitivnog ambijenta.

U 2019. godini počela su raditi četiri nova uposlenika, čime se postiglo poslovno osvježenje i unaprjeđenje rada Ureda.

Shematski prikaz organizacije Ureda dan je privitku 3.

Organiziranju poslovnih procesa značajnu ulogu pruža Odsjek za IT poslove. U tom je smislu u 2019. godini nadograđen informacijski sustav uključujući i mrežnu infrastrukturu, te su implementirani novi servisi za efikasniji rad sustava. Implementiran je napredniji optički Internet link. Nadograđena je aplikacija za ljudske resurse. U kontinuitetu, uključujući i razdoblje trajanja revizije, vršene su aktivnosti praćenja, administracije i održavanja informacijskog sustava. Pružena je tehnička potpora redovitom poslovanju i automatiziranim odvijanju poslovnih procesa. Kontinuirano su provođene aktivnosti s ciljem implementacije sustava za upravljanje procesom revizije te su delegirani projektni zadaci prema fondovima EU s ciljem dobivanja pomoći i sredstava za implementaciju ovog sustava.

Upravljanje

Prema Zakonu o reviziji, na čelu Ureda je glavni revizor koji upravlja Uredom i koji ima dvojicu zamjenika.

Dragan Vrankić, glavni revizor i Ranko Krsman, zamjenik glavnog revizora, imenovani su u studenom 2015. godine, a Jasmin Pilica, zamjenik glavnog revizora, imenovan je u ožujku 2016. godine.

Od 6.10.2019. Ured funkcioniра bez glavnog revizora koji je preminuo nakon teške bolesti.

Upravljanje rizicima

Ured se, u upravljanju rizicima, rukovodio Strategijom upravljanja rizicima koja je postavila okvir unutar kojeg svaka organizacijska jedinica ugrađuje i razvija upravljanje rizicima prilagođeno svojim posebnostima. Upravljanje rizicima pozicionirano je kao središnji dio strateškog upravljanja kao alat koji pomaže rukovoditeljima na svim razinama organizacije Ureda da mogu predvidjeti nepovoljne događaje i reagirati na njih, odnosno smanjiti negativan utjecaj predviđenih rizika. Kako je upravljanje rizicima dinamičan proces to je i nužna kontinuirana posvećenost procjeni rizika i njihovoј analizi, te je stoga i upravljanje rizicima trajni posao u Uredu.

Uspješna provedba procesa upravljanja rizicima omogućava organizaciji sljedeće prednosti: svijest o značajnim rizicima sa rangiranjem prioriteta koji pomaže efikasnom planiranju resursa; bolje odlučivanje; povećanje učinkovitosti; bolje predviđanje i optimiziranje raspoloživih sredstava; pomoći rukovoditeljima da svoje odluke usklade s realnom procjenom planiranih i neplaniranih konačnih rezultata; prihvatanje modela koji se zasniva na upravljanju rizicima, kvalitetnije se odlučuje o načinu unaprjeđenja sustava, raspoređivanju sredstava i postizanju ravnoteže između prihvatljive razine rizika i troškova kontrole; jačanje povjerenja u upravljački sustav; upravljanjem rizicima koji dovode do unaprjeđenja procesa planiranja i isticanja ključnih procesa; akcijski plan

za efikasno upravljanje značajnim rizicima; razvoj pozitivne organizacijske kulture kojima se otklanja odbojnost prema rizicima.

U 2019. godini posebno bi istakli rizik vezan za moguće smanjenje utjecaja revizije zbog izostanka pravovremenog razmatranja izvješća revizije za 2017. i 2018. godinu u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Potencijalni rizik po rad Ureda svakako predstavlja prostor koji Ured koristi temeljem zakupa. S tim u svezi, posebni napor uključen je u iznalaženje mogućnosti za rješavanje pitanja trajnog smještaja Ureda. Rezultat istoga je donošenje odluke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o nabavi/kupnji uredskog prostora za potrebe Ureda, a za što je osigurano pet milijuna konvertibilnih maraka. Na temelju ove odluke Vijeća ministara BiH o višegodišnjem kapitalnom ulaganju, postupak nabave prostora za Ured vrši Služba za zajedničke poslove institucija BH.

U 2019. godini je pokrenuta procedura nabave objekta za smještaj putem javnog poziva koji još uvijek nije okončan.

Osoblje

Osoblju Ureda, kao najvećem potencijalu Ureda, i u predmetnom izvještajnom razdoblju posvećena je izuzetna pozornost u smislu da kvalifikacije, znanja i vještine budu odlučujuće pri raspoređivanju na radna mjesta. Izuzetni napor uključen je u razvoj i edukaciju uposlenika.

Zaključno sa 31.12.2019. godine, Ured je upošljavao ukupno 60 uposlenika. Obrazovna, nacionalna, spolna i starosna struktura uposlenih u Uredu predstavljena je u privitku 4. Izvješća.

Plaća uposlenika Ureda utvrđene su Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine², podzakonskim aktima i internim pravilima dopuštenim naprijed navedenim Zakonom.

² Službeni glasnik BiH br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16 i 72/17

Financiranje

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“, broj 84/19), za 2019. godinu, Uredu je odobren proračun u iznosu od 4.836.000 KM. Ukupni korigirani proračun iznosio je 4.885.803 KM.

Izvršenje proračuna za izvještajno razdoblje iznosi 3.833.075 KM što čini 78,5 % u odnosu na ukupan korigirani proračun. S obzirom da se tijekom 2019. godine ukupno poslovanje odvijalo na bazi odluka o privremenom financiranju, sukladno navedenom, potrošnja je bila restriktivna.

U tijeku 2019. godine na svim proračunskim pozicijama rashodi su se kretali u okvirima tekućih izdataka proračuna za 2018. godinu, odnosno, ukupno raspoloživa sredstva za poslovanje u 2019. godini iznosila su 3.993.000 KM.

Od ukupne vrijednosti odobrenih kapitalnih izdataka u 2019. godini (380.000 KM), realiziran je iznos od 7.000 KM, odnosno 1,8 %, s obzirom da je proračun za 2019. godinu usvojen u prosincu 2019. godine, što nije ostavljalo prostora za nabave sukladno Zakonu o javnim nabavama, izuzev nabava putem izravnog sporazuma.

Finansijsko izvješće u tabličnom i grafičkom prikazu dano je privitku 5. Izvješća.

Privaci

Privitak 1. – Popis institucija koje su bile predmetom finansijske revizije u 2019. godini (revizija finansijske 2018. godine):

Privitak 2. – Pregled međunarodnih aktivnosti realiziranih u 2019. godini

Privitak 3. – Shematski prikaz organizacije Ureda

Privitak 4. – Obrazovna, spolna, starosna i nacionalna struktura uposlenih u Uredu:

Privitak 5. – Finansijsko izvješće Ureda

Privitak 1. – Popis institucija koje su bile predmetom finansijske revizije u 2019. godini (revizija finansijske 2018. godine):

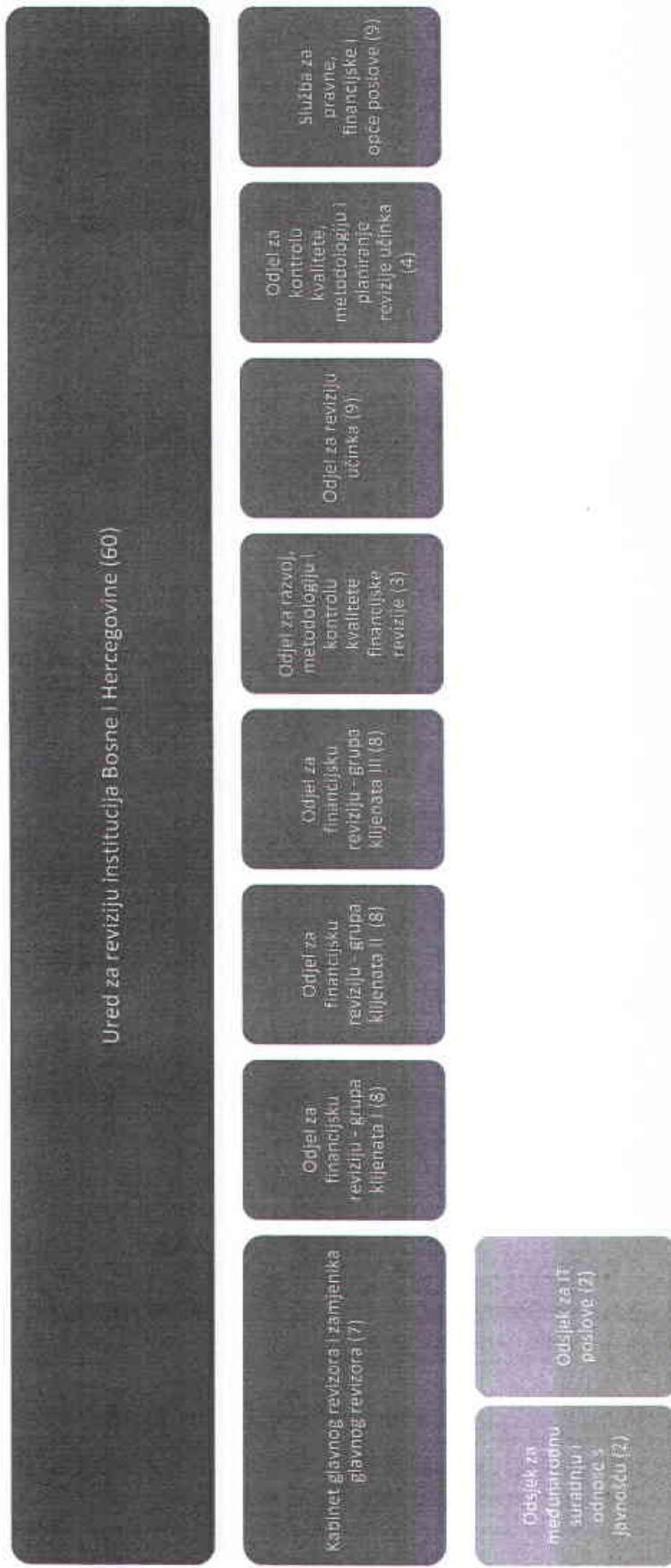
- 1 Agencija za antidoping kontrolu BiH
- 2 Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja BiH
- 3 Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
- 4 Agencija za javne nabave BiH
- 5 Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
- 6 Agencija za nadzor nad tržistem BiH
- 7 Agencija za osiguranje u BiH
- 8 Agencija za policijsku potporu
- 9 Agencija za poštanski promet BiH
- 10 Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
- 11 Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
- 12 Agencija za rad i zapošljavanje BiH
- 13 Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete
- 14 Agencija za sigurnost hrane BiH
- 16 Agencija za statistiku BiH
- 15 Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH
- 17 Agencija za unapređenje inozemnih investicija u BiH
- 18 Agencija za zaštitu osobnih podataka BiH
- 19 Agencija za državnu službu BiH
- 20 Arhiv BiH
- 21 Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja BiH
- 22 Centar za uklanjanje mina u BiH
- 25 Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
- 26 Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
- 27 Direkcija za europske integracije BiH
- 28 Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH
- 29 Državna agencija za istrage i zaštitu BiH
- 30 Državna regulativna agencija za radijaciju i nuklearnu sigurnost BiH
- 31 Fond za povratak BiH
- 32 Generalno tajništvo
- 33 Granična policija BiH
- 34 Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH
- 35 Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
- 36 Institut za akreditiranje BiH
- 37 Institut za intelektualno vlasništvo BiH
- 38 Institut za mjeriteljstvo BiH
- 39 Institut za nestale osobe BiH
- 40 Institut za standardizaciju BiH

41	Jedinica za implementaciju Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH
42	Komisija za koncesije BiH
44	Konkurenčijsko vijeće BiH
45	Memorijalni centar Srebrenica
46	Ministarstvo civilnih poslova BiH
47	Ministarstvo financija i rezervi BiH
48	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
49	Ministarstvo obrane BiH
50	Ministarstvo pravde BiH
51	Ministarstvo sigurnosti BiH
52	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
53	Ministarstvo vanjskih poslova BiH
54	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
55	Obavještajno-sigurnosna agencija BiH
56	Odbor državne službe za žalbe BiH
57	Parlamentarna skupština BiH
43	Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika
58	Pravobraniteljstvo BiH
59	Predsjedništvo BiH
60	Regulatorna agencija za komunikacije BiH
61	Služba za poslove sa strancima BiH
62	Služba za zajedničke poslove institucija BiH
23	Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i rezervi BiH
24	Središnje izborni povjerenstvo BiH
63	Sud BiH
64	Tužiteljstvo BiH
65	Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
66	Uprava za neizravno oporezivanje BiH
67	Ured koordinatora za reformu javne uprave BiH
68	Ured za harmonizaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvitu BiH
69	Ured za razmatranje žalbi
70	Ured za veterinarstvo BiH
71	Ured za zakonodavstvo BiH
72	Ustavni sud BiH
73	Vijeće za državnu pomoć BiH
74	Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Pravitak 2. – Pregled međunarodnih aktivnosti realiziranih u 2019. godini

Aktivnost	Organizator	Mjesto održavanja	Razdoblje
Stručni sastanak na temu materijalnosti u reviziji usklađenosti	Ured	Sarajevo, BiH	Siječanj 2019.
Radionica na temu revizije usklađenosti	Švedski državni ured za reviziju	Podgorica, Crna Gora	Veljača 2019.
III. EUROSAl-ASOSAl konferencija	VRI Izraela	Jeruzalem, Izrael	Ožujak 2019.
Okrugli sto „Prakse izvješćivanja kojima se povećava utjecaj revizije“, II. sastanak Saveza revizora (OECD)	SIGMA + OECD	Pariz, Francuska	Ožujak 2019.
20. godišnjica Državnog ureda za reviziju Sjeverne Makedonije	VRI Makedonije	Skopje, Sjeverna Makedonija	Ožujak 2019.
Bilateralni posjet Državnom uredu za reviziju Hrvatske	VRI Hrvatske	Zagreb, Hrvatska	Travanj 2019.
XIII. sastanak EUROSAl radne grupe za IT reviziju	EUROSAl radna grupa za IT reviziju + VRI Malte	Valletta, Malta	Travanj 2019.
Sastanak časnika za vezu VRI EU i VRI Mreže zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo EU	VRI Rumunjske	Bukurešt, Rumunjska	Travanj 2019.
Obuka na temu interventne logike i definiranja problema	Europski revizorski sud	Luksemburg	Travanj 2019.
Studijski posjet Državnom uredu za reviziju Finske	Ured	Helsinki, Finska	Svibanj 2019.
IV. radionica iz serije radionica na temu finansijske revizije	Švedski državni ured za reviziju	Štokholm, Švedska	Lipanj 2019.
Radionica na temu IT revizije u javnom sektoru	CEF Ljubljana	Ljubljana, Slovenija	Lipanj 2019.
Sastanak na temu kontrolnog okruženja e-vlade i Aktivnog vodiča za IT reviziju	VRI Portugala	Lisabon, Portugal	Rujan 2019.
XXIII. kongres INTOSAl-ja	VRI Ruske Federacije	Moskva, Ruska Federacija	Rujan 2019.
I. regionalna radionica na temu upravljanja kvalitetom	Švedski državni ured za reviziju	Sarajevo, BiH	Listopad 2019.
Radionica na temu IT revizije	SIGMA + VRI Sjeverne Makedonije	Skoplje, Sjeverna Makedonija	Studeni 2019.
Sastanak vezan za provedbu paralelne revizije zaštite Jadranskog mora od zagađenja	VRI Hrvatske	Rijeka, Hrvatska	Studeni 2019.
Regionalna radionica na temu jačanja suradnje između VRI i parlamenta	Svjetska banka	Podgorica, Crna Gora	Studeni 2019.
I. EUROSAl-AFROSAI seminar	VRI Portugala	Lisabon, Portugal	Studeni 2019.
Regionalna konferencija na temu javnih nabava	Projekt Balkan Tender Watch	Podgorica, Crna Gora	Prosinac 2019.

Pravitak 3. – Shematski prikaz organizacije Ureda

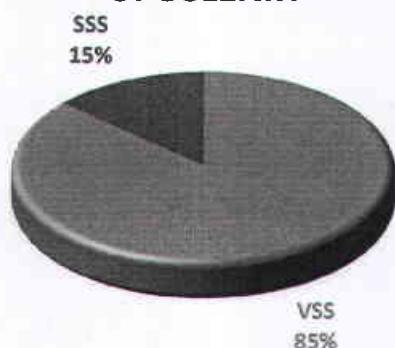

Privitak 4. – Struktura uposlenih u Uredu:

Obrazovna struktura

VSS	52
SSS	8
Ukupno	60

**OBRAZOVNA STRUKTURA
UPOSLENIH**

Spolna struktura

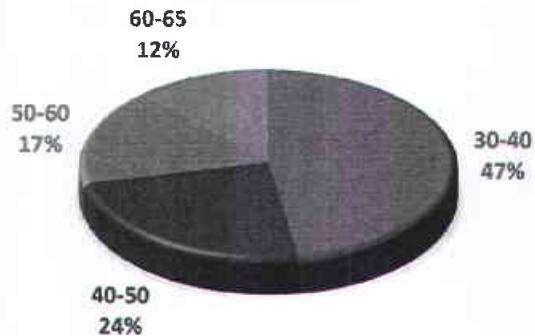
Muški	27
Ženski	33
Ukupno	60

**SPOLNA STRUKTURA
UPOSLENIH**

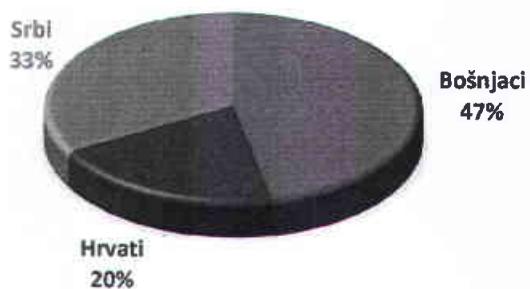

Starosna struktura

30-40 godina	29
40-50 godina	15
50-60 godina	10
60-65 godina	6
Ukupno	60

**STAROSNA STRUKTURA
UPOSLENIH****Nacionalna struktura**

Bošnjaci	28
Hrvati	12
Srbi	20
Ukupno	60

**NACIONALNA STRUKTURA
UPOSLENIH**

Privitak 5. – Financijsko izvješće Ureda

Pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama

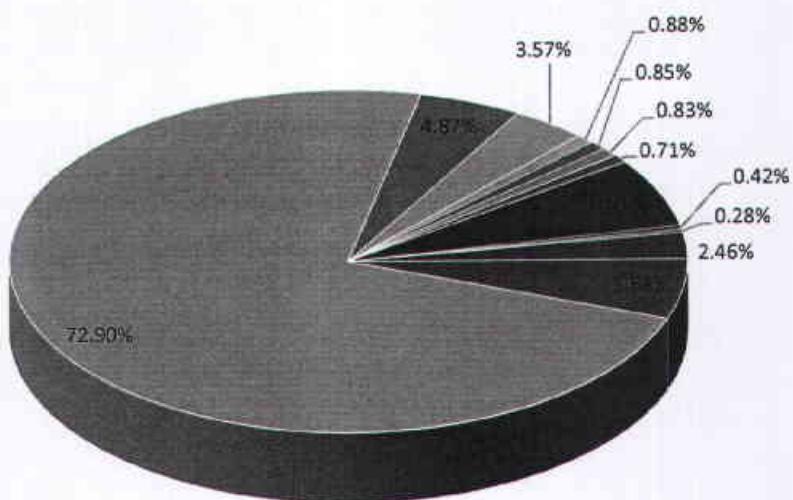
Period izvješćivanja: 01.01. do 31.12.2019. godine

R. br.	Opis	Ekon. kod	Proračun	Izmjene i dopune	Korigirani proračun	Ostvareni kumulativni iznos ukupnih rashoda izdataka	Ostvareni kumulativni iznos istog razdoblja prethodne godine	Postotak 7/6 x 100	Postotak 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7	8	9	10
1	Ukupni tekući rashodi (2+5)	610000	4.456.000	49.803	4.505.803	3.826.074	3.685.647	84,9	103,8
2	Plaće i naknade troškova uposlenih (3+4)	611000	3.537.000		3.537.000	3.152.921	3.039.169	89,1	103,7
3	Bruto plaće i naknade plaća	611100	3.247.000		3.247.000	2.933.805	2.848.744	90,4	103,0
4	Naknade troškova uposlenih	611200	290.000		290.000	219.116	190.426	75,6	115,1
5	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (6+.....+14)	613000	919.000	49.803	968.803	673.153	646.478	69,5	104,1
6	Putni troškovi	613100	200.000		200.000	138.427	139.658	69,2	99,1
7	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	613200	50.000		50.000	31.294	34.281	62,6	91,3
8	Izdaci za energiju i komunalne usluge	613300	45.000		45.000	35.839	33.156	79,6	108,1
9	Nabava materijala i sitnog inventara	613400	45.000		45.000	25.080	32.285	55,7	77,7
10	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	47.000		47.000	31.892	27.882	67,9	114,4
11	Unajmljivanje imovine i opreme	613600	300.000		300.000	255.490	255.551	85,2	100
12	Izdaci za tekuće održavanje	613700	100.000		100.000	20.408	16.496	20,4	123,7
13	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	613800	20.000		20.000	12.174	10.876	60,9	111,9
14	Ugovorene i druge posebne usluge	613900	112.000	49.803	161.803	122.550	96.294	75,7	127,3
15	Ukupni kapitalni izdaci (16+17)		380.000		380.000	7.001	221.991	1,8	3,2
16	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	821000	361.000		361.000	7.001	221.991	1,8	3,2
17	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	821500	19.000		19.000	0	0		
	UKUPNO		4.836.000	49.803	4.885.803	3.833.075	3.907.639	78,5	98,09

STRUKTURA REALIZACIJE PRORAČUNA

Realizacija proračuna u iznosu 3.907.639 KM

- Bruto plaće i naknade plaća
- Naknade troškova uposlenih
- Putni troškovi
- Izdaci telefonskih i poštanskih usluga
- Izdaci za energiju i komunalne usluge
- Nabavka materijala i sitnog inventara
- Izdaci za usluge prijevoza i goriva
- Unajmljivanje imovine i opreme
- Izdaci za tekuće održavanje
- Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa
- Ugovorene i druge posebne usluge
- Ukupni kapitalni izdaci

KONTAKT

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine
Hamdije Ćemerlića 2/XIII
71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

T: + 387 33 703 573
F: + 387 33 703 565
E: saibih@revizija.gov.ba
W: www.revizija.gov.ba
 @UredzaReviziju